

O B S A H

Předmluva	5
---------------------	---

ČÁST I. HISTORICKÁ GEOLOGIE

A. Úkoly, cíl, prostředky a význam	11
B. Základy stratigrafie a geochronologie	15
1. Stratigrafie a její základní vodítka	15
a) Zákon superposice	16
b) Zákon stejných zkamenělin. Vůdci zkameněliny	17
c) Určování relativního stáří intrusivních vyvřelých těles	19
2. Faciální analýsa — Význam cyklické sedimentace	20
3. Paleontologie — Paleontologická analýsa	24
4. Význam a hodnocení diskordancí a přerušované sedimentace	32
5. Diastratismus a stratigrafické srovnávání a členění geologických dějin	35
6. Základní hlediska stratigrafické klasifikace a korelace — Litostratigrafie a biostratigrafie	37
7. Stratigrafické jednotky a stratigrafické stupnice	41
8. Paleogeografická syntheza	46
9. Geologická časomíra — Absolutní stáří geologických dob — Stáří Země	49
C. Historický vývoj zemské kůry a života	55
I. Vznik Země a její první vývoj	55
II. Předkambrium: Prahory — archeozoikum a starohory — proterozoikum	60
III. Prvohory — paleozoikum	81
1. Kambrium	83
2. Ordovik	96
3. Silur	106
4. Devon	124
5. Karbon — útvar kamenouhelný	140
6. Perm	161
IV. Druhohory — mesozoikum	174
1. Trias	175
2. Jura	189
3. Křída	209
V. Geologický novověk — kenozoikum s. l. (třetihory a čtvrtihory)	228
1. Starší třetihory — paleogén	231
2. Mladší třetihory — neogén	253
3. Čtvrtihory — anthropozoikum	269
Literatura	294

ČÁST II. GEOLOGIE ČESKOSLOVENSKA

A. Úvod	299
I. Geologická stavba Československa v rámci geologie Evropy	299
II. Český masiv a Karpaty	304
B. Český masiv	306
I. Vymezení Českého masivu	306
II. Přehled geologického vývoje Českého masivu a jeho základní jednotky	309

III. Spodní stavba Českého masivu	320
1. Moldanubická kра Českého masivu	320
a) Vymezení moldanubika	320
b) Moldanubické horniny	322
c) Moldanubické metamorfní pochody	329
d) Stratigrafie moldanubika	332
e) Stavba moldanubika	332
f) Regionální popis moldanubika	334
2. Assyntská kра Českého masivu	339
a) Proterozoikum assyntské kry	340
α) Algonkium barrandiensko-železnohorské zóny	341
β) Krystalinikum assyntské kry	350
γ) Kutnohorské krystalinikum	350
b) Assyntské krystalinikum Českého lesa, Tepelské plošiny, Slavkovského lesa a Českého středohoří	356
c) Předpaleozoická tektonika algonkia assyntské kry	360
d) Starší paleozoikum assyntské kry	361
α) Sedimentační cyklus kambrický	362
β) Sedimentační cyklus ordovický	370
γ) Sedimentační cyklus silursko-devonský	381
e) Hlubinné magmatity assyntské kry	395
f) Variská tektonika assyntské kry	401
3. Kaledonská kра Českého masivu	403
a) Vymezení západosudetské soustavy	404
b) Stratigrafie kaledonské kry	405
c) Stavba kaledonské kry Českého masivu	410
d) Regionální rozšíření jednotek spodní stavby kaledonské kry	411
4. Sasko-durynská kра Českého masivu	413
a) Algonkická série Krušných hor a Smrčin	414
b) Staropaleozoická série sasko-durynské kry	415
c) Variské magmatity	416
d) Stavba durynsko-saské zóny v Čechách	418
5. Moravskoslezská kра Českého masivu	419
a) Stratigrafie proterozoika	421
b) Kambro-silur	421
c) Devon	421
d) Spodní karbon	426
e) Plutony moravskoslezské kry	431
f) Regionální popis moravskoslezské kry	433
IV. Svrchní stavba Českého masivu	441
1. Kontinentální uloženiny z doby variského vrásnění	441
a) Skupiny permokarbonových pánev	445
α) Pánev hornoslezská (ostrovská)	449
β) Pánev žacléřsko-valbříšská (dolnoslezská)	452
γ) Pánička brandovská	459
δ) Středočeské permokarbonové pány	461
ε) Pánev poasturské	468
2. Přehled variského vrásnění	471
3. Povariský vývoj Českého masivu	473
a) Jura Českého masivu	476
b) Český masiv v křídě	477
c) Saxonské vrásnění	492
d) Třetihorní uloženiny Českého masivu	496
α) Uloženiny mořské	498
β) Uloženiny limnické	499
γ) Třetihorní vulkanická činnost	509

A
B
C

e) Český masiv v pliocénu a v kuartéru	515
α) Změna říční sítě	516
β) Morfologický vývoj	517
γ) Vliv klimatu na geologické pochody	520
δ) Uloženiny nejmladší doby	522
C. Karpaty	529
I. Rozdělení Západních Karpat a jejich vývoj	531
a) Karpatské deprese	531
b) Pohoří Západních Karpat	533
II. Předmesozoické formace	538
1. Staré formace v předpolí a ve vnějších Karpatech	539
2. Předtriasové elementy slovenských centrálních Karpat	
(Slovenský masiv)	540
a) Série katazonální	541
b) Krystalinum mesozonální a epizonální	542
c) Mladší paleozoikum centrálních Karpat	545
α) Karbon	545
β) Perm	548
III. Geosynklinální mesozoikum centrálních Karpat	550
a) Paleogeografický a faciální vývoj karpatského triasu	553
b) Vývoj centrálních Karpat v jíufe	560
c) Centrální karpatská spodní křída	562
d) Svrchnokřídové vrásnění v centrálních Karpatech	564
e) Svrchní křída slovenských centrálních Karpat	570
f) Pokřídový vývoj centrálních slovenských Karpat	572
IV. Vnější flyšové Západní Karpaty	572
a) Geosynklinální mesozoické uloženiny vnitřního bradlového pásma	573
b) Předsenonské mesozoikum vněpřísnidní oblasti	579
c) Senonsko-paleogenní sedimentační cyklus	585
d) Paleogén vnějších a centrálních Karpat	587
e) Oligocenní a spodnomiocenní vrásnění v Západních Karpatech	598
V. Karpatská oblast v neogénu	605
Neogenní vulkanismus	612
VI. Vývoj Západních Karpat ve čtvrtohorách	615
Literatura	622

ČÁST III. CELKOVÝ ZÁVĚR

I. Zákonitosti a vztahy historického vývoje Země	629
II. Zákonitosti a vztahy historického vývoje života	638
Rejstřík zkamenělin	653
— autorů	669
— míst	673
— věcný	686